

תקליט

כ"ד

השבת של רבי נחמן מברסלב

עץ הדעת טוב ורע.

[אוצר היראה - אמונה, אותיות צ"ב-צ"ג]

כשרודף שכלו לדעת ולהסתכל במה שאין לו רשות ואינו רוצה לסמוך על האמונה לבד, על-ידי-זה גורמין שבירת כלים, חס ושלוש, דהיינו שנשבר כלי האמונה, מאחר שאינו רוצה לסמוך על האמונה לבד, ורוצה לדעת ולהבין דייקא בלי אמונה; נמצא שמפשיט את הדעת מן האמונה, שזה בחינת שבירת כלים ומיתת המלכים, כי נשארו הכלים בלי אורות, והאורות בלי כלים; כי האמונה הוא בחינת כלים והדעת הוא בחינת אורות, ומחמת זה נתבטל האור לגמרי, כי חוזר הכל אל אין-סוף מחמת שהוא בלא כלי והכלים נפלו למטה וכו', כידוע בכתבים. היינו שמחמת שרודף שכלו להסתכל במה שאין לו רשות, ואינו רוצה לסמוך שם על האמונה לבד, נמצא שפוגם בהאמונה, ואז מחמת רבוי אור השכל, נשבר כלי האמונה, ואז נפגם ונופל האמונה, ואז נתבטל הדעת לגמרי, שאינו יכול על-ידי-זה להבין ולהשיג אפילו מה שהיה אפשר לו להבין בתחילה, כי חזר הכל אל בחינת האין-סוף מאחר שנשבר הכלי והצמצומים שהוא האמונה הקדושה. וזה בחינת חטא עץ-הדעת, שאמרו רבותינו ז"ל, **דאסתכל במה דלא הוה לה רשות**, שעל ידי-זה חזר וגרם שבירת כלים, כמובא.

ידי זה, זה וזה לא נתקיים בידם, בבחינת עת אשר שלט האדם באדם לרע לו כמובא, כי על ידי זה שתפסו תחילה את ארץ ישראל, וניטלה אחר כך מידם על ידי שנתגלה בחינת החסד הנעלם, שהוא בחינת **כח מעשיו הגיד לעמו** וכו', בחינת **ברצונו נטלה מהם ונתנה לנו**, על ידי זה אנו יכולים לכבוש את כל המקומות ולקדשם בקדושת ארץ ישראל.

✧ וזה בחינת מילת עבדים, כי עבדים הם בחינת זוהמת כנען, בחינת **ארוך כנענו**, **עבד עבדים** וכו', אף על פי כן יש לנו כח לכבושם תחת ידנו ולבטל הערלה גם מהם ולגלות החסד הנעלם שנתגלה על ידי מצוות מילה, אפילו על ידי מילת עבדים שהם בחינת חוץ לארץ, כי אנו יכולים לכבוש אפילו חוץ לארץ ולקדשו בקדושת ארץ ישראל. וזה בחינת מה שנימול ישמעאל שהוא בן האמה קודם ליצחק, כי בתחילה צריכין לשבר הקליפה ולהוציא הקדושה הנעלמת בתוך הקליפה עצמה, ואחר כך יכולין בקל לכבוש הקדושה עצמה ולהוציאה מתחת ידם, מאחר שכבר נשברה הקליפה הקודמת לפרי.

✧ וזה בחינת מה שישאל כבשו תחילה ארץ סיחון ועוג בעבר הירדן, שאינו בכלל ארץ ישראל, ואחר כך היו צריכים בני ראובן ובני גד שיירשו את עבר הירדן לעבור חלוצים לפני אחיהם ולכבוש את ארץ ישראל, כי מאחר שכבר זכו להוציא הקדושה שהיתה בלועה בתוך גוף הקליפה עצמה, שהוא בחינת עבר הירדן, על כן היה להם בכח יותר לכבוש גוף הקדושה מידם שהוא בחינת ארץ ישראל בעצמה. וזה בחינת **שבע שכבשו ושבע שחלקו**, כל זה להעביר בחינת השבעה ימי ערלה, בחינת השבעה עממין החופין על קדושת ארץ ישראל כנ"ל (הלכות מילה ג' - אותיות ט' י' י"א).

שיחות

[דיבורים ושיחות ממורינו ר' ישראל בער אודסר, זצ"ל - א']

- ⌘ רבי ישראל משורר בניגון מעורר, "קרב יום, קרב יום, אשר הוא לא יום ולא לילה..."
- ⌘ סיפור נפלא ונורא מאד, למי שמישים לב באמת. ובכן, אמרתי שראוי וחשוב מאד לספר ולרשום כל מה שעבר עלי מיום שבאתי על דעתי, כי מאז שבאתי על דעתי ועד שזכיתי להתקרב לרבינו הקדוש זה עניין אחד. אז היה התחלה ועכשיו זה ההמשכה.
- ⌘ השם יתברך חנן אותי ונתן לי נפש כזה שמיום שבאתי על דעתי, כשהייתי עוד ילד קטן, היה לבי בוער מאד לעבודת השם, לזכות ליראת שמים ולאמונה, ושזכרה בכל מכלל. לאהבת השם יתברך וליראה אותו.
- ⌘ עיקר ההשתוקקות שלי וכל הרצונות שלי היה לנקות את עצמי מכל תאוות העולם הזה ורק לעבוד השם, אף-על-פי שהייתי ילד קטן ולא ידעתי כלום, אבל הנפש השתוקקה מאד ברצונות למסירות נפש ולבי היה בוער רק לעבודת השם ולא לעסוק באיזה מלאכה או עבודה.
- ⌘ אני זוכר הכל, אני זוכר עוד כשהייתי ילד.
- ⌘ כל ימי חיי הייתי ילד עני, לא היה לנו מה לאכול לא בחגים ולא בשבת. לא היה לנו בשר - שבת בלי בשר, היה דגים ומהדגים האלה אנחנו חיינו. האמא שלנו היא ידעה לבשל והמאכלים שלה היו יותר טובים מכל מיני בשר, והיה שמחה בבית!
- ⌘ האבא שלי היה כל ימיו עני גדול, ואחר-כך כשהוא היה בן ארבעים, נעשה עוור בשתי עיניו, והאמא שלי היא קבלה את זה באהבה, ואני הייתי עוד ילד, ילד קטן.
- ⌘ אוי ווי, רבונו של עולם...

כלל הדבר, שהעיקר הוא האמונה בפשיטות, להאמין בהשם יתברך בתמימות ובפשיטות בלי שום חקירות וחכמות כלל. וכשזוכה להיות חזק בזה ימים ושנים הרבה, אזי אם יזכה, יחמול עליו השם יתברך ויפתח לו שבילי השכל ויוכל להשיג ולהבין מעט בידיעתו יתברך. ואפילו אחר-כך, כשיזכה לאיזה ידיעה והשגה, הוא צריך ליתן גבול לדעתו, שלא יסתכל במה שאין לו רשות, כי **במופלא ממשך אל תדווש**, רק לסמוך על אמונה לבד. כי לעולם צריכין להתחזק רק באמונה, שהיא היסוד והקיום של כל העולמות, והאמונה הוא בראש ובסוף ובאמצע, בבחינת **אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים** - "אני" הוא בחינת מלכות אמונה כידוע, ומבלעדי האמונה אי אפשר לדעת מהשם יתברך, בחינת **ומבלעדי אין אלקים** (הלכות נידה ב' - אותיות ג', ד', ה').

ארץ ישראל

[אוצר היראה - מ"ד]

✧ עיקר התגלות קדושת ארץ ישראל הוא על ידי תקון הברית - שהוא מצוות מילה, שהוא יסוד כל התורה כולה; והערלה הוא בחינת זוהמת הנחש, בחינת טומאת העכו"ם [עובדי כוכבים ומזלות], בחינת חוץ לארץ. וכשאנו מלין את בנינו בני ישראל, זה בחינה שאנו מגרשין ומסירין הערלה שהוא בחינת טומאת השבעה עממין דחפאי על קדושת ארץ ישראל וכובשין את ארץ ישראל מידם, כי באמת הערלה אינה שייכת לישראל כלל, כי אין הערלה נקראת אלא על שם העכו"ם כמו שאמרו רבותינו ז"ל, רק שהם רוצין להתאחז במה שאינה שלהם כלל, והשם יתברך חמל עלינו וצונו למול את בנינו ולהסיר הערלה, ובוה אנו מגלין קדושת הברית ומחזירין את בני ישראל לרשות הקדושה, שזה בחינת כבישת ארץ ישראל מידם.

✧ אבל השם יתברך נתן לנו עוד כח יותר, שאנו יכולין לכבוש אפילו חוץ לארץ ולקדשו בקדושת ארץ ישראל, וכל זה הוא על ידי זה בעצמו, היינו על ידי שהם התגברו תחילה ורצו לכבוש ארץ ישראל לרשותם, על

עצות

[ליקוטי עצות - תלמוד תורה, כ"ו-כ"ז]

כשאדם לומד תורה ואין מבין בה שום חידוש, זה מחמת שנתעלם המוחין בבחינת עיבור, ואז יפה צעקה לאדם בין בתפילה בין בתורה, ועל-ידי זה מוליד המוחין.

מי שתורתו בלא הבנה בה שום חידוש, אף על פי שהקדוש ברוך הוא מתענה בה גם כן, אף על פי כן אין לדרוש אותה לרבים. אבל מי שחננו ה' להבין ולחדש איזה דבר, כל אחד לפי בחינתו, הישר מחייב שיגלה ויכניס זאת ההבנה לעם סגולה, ויטיב מטובו לאחרים.

תפילה

[לקוטי תפילות א', כ"א]

רבונו של עולם, שומע קול שוועת עמו ישראל ברחמים. חוס וחננו ורחם עלינו והיה בעזרנו, והכן לבבנו שנועוק ונצעוק אליך באמת עד שתעננו, נשוע ותאמר הנני. ויהיה קול צעקתנו הולך וחזק מאד, ולא נתן דומי לך, עד שתחננו ותאזין קולנו ותקשיב שוועתנו ותרחם עלינו ברחמך, ונזכה לגלות ולהאיר ולהוליד המוחין הקדושים הנעלמים עכשיו מאתנו בעוונותינו בהעלם גדול ובהסתרה גדולה, עד אשר בעוונותינו, אין לנו עתה שום דעת להכיר אותך ולעבוד אותך באמת, ואין אנו זוכים לחדש דבר בתורה הקדושה באמת לאמתו.

רבונו של עולם, לפניך נגלו כל תעלומות ואתה יודע את לבבנו, כי אנו רחוקים ממך עכשיו כל כך, עד אשר כסתה כלמה פנינו ואנו בושים לשאל ולבקש ממך זאת, שתגלה לנו תעלומות ונסתרות שבתורה, כי אין אנו יודעים על מה לבקש קודם, כי עדיין לא התחלנו לטהר ולקדש עצמנו כלל. אבל אתה יודע גודל יקרת קדושת נשמותנו בשורשנו, כי אתה בחרת בנו מכל העמים וקראת אותנו עם קדוש עם סגולה, כמו שכתוב: **והייתם לי סגולה מכל העמים**. וכמו שכתוב: **כי יעקב בחר לו י-ה, ישראל לסגולתו**.

ותעזרני שאזכה לחדש בתורה חידושים אמתיים בקדושה ובטהרה, ואזכה להמשיך תמיד חידושי תורה, שיהיה לי רשות מן השמים לגלות אותם לעמך בית ישראל לעם סגולה, ויגולגל זכות על-ידי, ואזכה להטיב מטובך אשר תחנני לכל עמך בית ישראל, לגלות הסגולה לעם סגולה, לגלות להם מה שתזכני להשיג בשכלי חדושי תורה אמתיים בקדושה ובטהרה, באופן שיחזרו בתשובה שלמה על-ידי דבורי, ולא אכשל באמרי פי, ולא אומר דבר שלא כרצונך.

מערכת: 050-6741702 / 02-5829086 / 054-7587032 / מכתבים: ת.ד. 27100 ירושלים 91270 / שידוכי מצוה: 050-6870043 (13:00-16:00)

נא להתפלל לרפואת חברנו היקר **ר' יוסף חיים בן חפצי, הי"ו** זכות רבינו הקדוש יגן עליו ועל כל משפחתו ועל כל ישראל, אמן.

ואני היה לי געגועים לענות את נפשי עוד בגיל שבע-שמונה, ולעשות תעניתים בערב ראש-חודש, בחודש אלול, ובזמן ימי התשובה. למשל בערב ראש-חודש רציני להתענות ואמי היתה אמא מסורה מאד והיא היה לה צער גדול מאד, "מה זה אתך? אתה עוד ילד קטן, מה, אתה תעשה תענית?"

אז סרבתי לשמוע לה, ואני עשיתי תענית בכל ערב ראש-חודש חצי היום, אבל בחודש אלול כל היום, ואני גרמתי צער גדול לאמא שלי על זה. על-כל-פנים, עבר עלי עוד ועוד בלי שיעור, כי זה ידוע שעל כל דבר שבקדושה מתגבר הבעל-דבר. היה לי התגברות מאד של תאוות עולם הזה מצד אחד, ומצד שני אני הייתי ירא שמים וקצתי בחיי, הרגשתי מרירות גדול. אז חפשתי אנשי יראי השם, אנשי אמת, בין החסידים בדרכים שאני גדלתי בנייהם, אולי אמצא מנוח לנפשי, כי עדיין לא ידעתי מרבינו הקדוש כלום. אף-על-פי שאני הייתי שייך לחסידות מסימת, אבל אני חשבתי: "אולי אמצא באיזה מקום אחר, אני מקשר רק להשם יתברך, למקום שאני ארגיש, שאני אראה שעושה עלי פעלות, שמשלים עלי אור השם". אז אני הייתי בצער ובצרות גדולות מאד, חפשתי עצה איך להציל עצמי ולא מצאתי. אוי, אוי...

סיפור

[שיבחי הר"ן, י"ז]

אמר [רבינו הקדוש זצ"ל], שהזווג של הצדיק האמת קשה עליו עניין זה; ולא די, שאין לו שום תאוה כלל, כי אם אדרבא, יש לו יסורין מזה, ממש כמו יסורי התינוק בשעת מילה, כי ממש יסורין אלו יש להצדיק בשעת זווג, ויותר מזה, כי התינוק אין לו דעת, על כן אין היסורים שלו גדולים כל כך, אבל הצדיק, שיש לו דעת, יסוריו גדולים מהתינוק, וזה היה אצלו [אצל רבינו הקדוש זצ"ל] דבר פשוט. ואמר, שכל אדם יכול לזכות לבוא למדרגה זו, וכפי הנראה מדבריו היה, שקדושתו של עצמו גבוה עוד יותר ויותר.

רצון וכיסופין

[אוצר היראה - רצון וכיסופין, ט"ו]

עיקר תיקונם של כל המתקרבים להשם יתברך, בפרט הרחוקים מאד, כשמתקרבים, אז עיקר תיקונם כשזוכין להארת הרצון, כי הרצון עולה על הכל ומשבר ומבטל ומבער כל הקושיות והעקמימות שבלב והבלבולים וכו'. כי מאחר שמאיר עליו האמת ויודע מרחוק שעיקר התכלית הוא לצאת מגריעות פחיתותו ולהתקרב להשם יתברך, והוא רוצה ומשתוקק ונכסף לזה ברצון חזק ומופלג, אפילו בעוצם רחוקו. על כן בוודאי יש לו תקווה להתקרב להשם יתברך תמיד, יהיה איך שיהיה, כי הרצון חופשי תמיד, כי שם עיקר החירות, כי נמשך מבחינת יובל הגדול ששם הכל יוצאין לחירות. וזה בחינת **מה תעירו ומה תעוררו את האהבה עד שתחפץ**, כי כל זמן שבווער בלבו אש האהבה והחפץ והרצון דקדושה, יש לו תקווה, כנ"ל (הלכות פסח ט).

מכתב

[מספר אבי הנחל - מכתב ס"ט]

ב"ה, ח"י אייר תשכ"ה. לכבוד לבי וחיותי, מר... החביב בעיני ה' כבן יחיד, כבן יקיר, בגלל גודל תשוקתו ותאוותו שמתאוה וחושק בכל לבו, לחסות תחת כנפי החכם האמת, מושיען של ישראל לדור דור, שהוא עיקר חיותו ותיקונו וקיומו. והחיות ושורש כל הבריאה. בעל הרחמים יחזק כוחך ובריאותך ויוסף לך ולביתך חיים ואריכות ימים ושנים טובים. בגודל ענוותנותך בטחתי לבוא ולדבר לפניך, את אשר ישים ה' תחת הקולמוס.

